

BANK SPÓŁDZIELCZY W BARTOSZYCACH

*Załącznik do Uchwały Nr 68/2019
Zarządu Banku Spółdzielczego
w Bartoszycach z dnia 24.06.2019r.*

**Publicznie
dostępne**

**Ujawnienie informacji Banku Spółdzielczego w Bartoszycach
wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku
dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych,
polityki w zakresie wynagrodzeń, i innych informacji zgodnie
z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego
i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie
wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm
inwestycyjnych, część ósma.**

Czerwiec 2019

I. Wstęp

1. Bank Spółdzielczy w Bartoszycach powstał 14.02.1947 r. jako Bank Ludowy Spółdzielnia Oszczędnościowo-Pożyczkowa w Bartoszycach. Od dnia 11.10.1973 r. Bank działa pod obecną nazwą, tj. Bank Spółdzielczy w Bartoszycach.

W 1999 r. dla osiągnięcia minimalnego poziomu kapitału wyznaczonego dla banków spółdzielczych na poziomie 1 mln euro, Bank Spółdzielczy w Bartoszycach połączył się z trzema bankami:

- z Bankiem Spółdzielczym w Górowie Iławeckim,
- z Bankiem Spółdzielczym w Lidzbarku Warmińskim,
- z Bankiem Spółdzielczym w Sępólnie.

Obszar działania Banku zgodnie z zezwoleniem Komisji Nadzoru Bankowego oraz Statutem obejmuje teren województwa warmińsko-mazurskiego. Bank Spółdzielczy tworzą 4 jednostki organizacyjne, których placówki zlokalizowane są w miejscowościach: Bartoszyce, Lidzbark Warmiński, Górowo Iławeckie i Sępólno.

2. Bank zgodnie z wymogami określonymi:
 - w części ósmej Rozporządzenia CRR, dotyczącej zasad ujawniania informacji,
 - w Rozporządzeniu 1423/2013 UE z dnia 20 grudnia 2013r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013,
 - w Ustawie Prawo Bankowe (art. 111a),
 - w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju Finansów z dnia 06 marca 2017r. w sprawie system zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń, oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach,
 - w Rekomendacji P dotyczącej zarządzania ryzykiem płynności finansowej banków,
 - w Rekomendacji M dotyczącej zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach,
 - w „Polityce informacyjnej Banku Spółdzielczego w Bartoszycach”,
 - w Zasadach ładu korporacyjnego,
 - w Ustawie o ochronie danych osobowych.

dokonał ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji w niniejszym dokumencie zwanym dalej „Ujawnieniem” według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r.

3. Bank w zakresie ujawnianych informacji:
 - 1) nie stosował pominięcia informacji uznanych za nieistotne,
 - 2) nie stosował pominięcia informacji uznanych za zastrzeżone lub poufne.

4. Wszelkie dane liczbowe zostały wyrażone w tysiącach złotych, z wyjątkiem sytuacji, w których zastosowano inną jednostkę miary szczegółowo wskazaną przy prezentowanych w dalszej części danych.
5. Informacje prezentowane są w formie papierowej w siedzibie Banku Spółdzielczego w Bartoszycach, przy ul. Warszawskiej 1, w sekretariacie, w godzinach od 8:00 do 15:00, a także w formie elektronicznej na stronie internetowej Banku pod adresem: www.bsbartoszyce.com.pl.
6. Termin corocznej publikacji ujawnianych informacji pokrywa się z terminem publikacji sprawozdań finansowych.
7. Od dnia 30 sierpnia 2016 roku Bank jest Uczestnikiem Systemu Ochrony w rozumieniu Ustawy z dnia 07 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i banków zrzeszających (Dz. U. 2015 r. poz. 2170), utworzonym przez Bank Zrzeszający i Banki Zrzeszone.

II. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem

1. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywało się zgodnie ze „Strategią zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Bartoszycach” przygotowaną przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku. Strategia była zgodna z założeniami „Strategii działania Banku Spółdzielczego w Bartoszycach na lata 2018-2020” i podlegała corocznemu przeglądowi zarządcemu i weryfikacji.
2. „Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Bartoszycach” była powiązana również z innymi regulacjami o charakterze strategicznym, np. „Polityką kapitałową Banku Spółdzielczego w Bartoszycach”, Planem ekonomiczno - finansowym, a także Politykami, Instrukcjami i Zasadami dotyczącymi zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyk bankowych.
3. „Strategia zarządzania ryzykiem (...)” zawierała cele definiujące apetyt na ryzyko Banku, rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka jaki Bank może ponieść.
4. Cele definiujące apetyt na ryzyko miały charakter wskaźników ilościowych, w tym limitów wewnętrznych, a także założeń dotyczących zasad zarządzania ryzykiem o charakterze jakościowym.
5. Informacja dotycząca art. 435. ust. 1 lit a-d Rozporządzenia, tzn. strategii i procesów zarządzania tymi rodzajami ryzyka; struktury i organizacji odpowiedniej funkcji zarządzania ryzykiem, w tym informacji na temat jej uprawnień i statutu, lub innych odpowiednich rozwiązań w tym względzie; zakresu i charakteru systemów

raportowania i pomiaru ryzyka; strategii w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka, a także strategii i procesów monitorowania stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających i czynników łagodzących ryzyko – zawarte została w Załączniku nr 1 do niniejszego dokumentu.

6. Zatwierdzone przez Zarząd oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem były odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku wymagane przez Art. 435 ust.1 lit. e zawarte zostały w Załączniku nr 2.
7. Informacja na temat ryzyka, zgodna z art. 435 ust 1. lit f. w której omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności, zawierająca kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotyczące ryzyka zawarta została w Załączniku nr 3.
8. W zakresie art. 435 ust 2 Bank informuje, że:

- 1) Członkowie Zarządu Banku pełnili po jednym stanowisku dyrektorskim. Członkowie Rady Nadzorczej Banku pełnili po jednym stanowisku dyrektorskim. Przez stanowisko dyrektorskie należy rozumieć stanowisko zajmowane w organie Banku (odpowiednio Zarządzie albo Radzie Nadzorczej) lub organach innych podmiotów.
- 2) Członków Zarządu powołała zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza, działając wg „Statutu Banku Spółdzielczego w Bartoszycach” biorąc pod uwagę wyniki oceny wstępnej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji kandydata. Oceny następczej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji Członków Zarządu dokonała Rada Nadzorcza zgodnie z „Polityką w sprawie doboru i oceny kwalifikacji członków organów zarządzających i osób pełniących kluczowe funkcje w Banku Spółdzielczym w Bartoszycach”.

Członków Rady Nadzorczej wybrało Zebranie Przedstawicieli zgodnie z „Regulaminem przeprowadzania wyborów do Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Bartoszycach”, z „Polityką Ładu Korporacyjnego w Banku Spółdzielczym w Bartoszycach”, biorąc pod uwagę kwalifikacje, doświadczenie i reputację kandydata. Oceny następczej dokonało Zebranie Przedstawicieli zgodnie z „Polityką w sprawie doboru i oceny kwalifikacji członków organów zarządzających i osób pełniących kluczowe funkcje w Banku Spółdzielczym w Bartoszycach.”

- 3) Bank, z uwagi na skalę działalności nie stosował strategii zróżnicowania w zakresie wyboru członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej.
- 4) Bank z uwagi na skalę działania nie tworzył w obrębie Rady Nadzorczej komitetu ds. ryzyka.

- 5) Przepływ informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej w Banku był sformalizowany i objęty odpowiednią „Instrukcją funkcjonowania systemu informacji kierownictwa w Banku Spółdzielczym w Bartoszycach” definiującą: częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka. Systemem informacji kierownictwa były objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania była dostosowana do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka zapewniając możliwość podejmowania decyzji, oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

III. Zakres stosowania

Bank nie dokonywał konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

IV. Fundusze własne

Bank Spółdzielczy w Bartoszycach definiował części składowe funduszy własnych zgodnie z obowiązującymi przepisami na dzień 31 grudnia 2018 roku, w szczególności postanowieniami Rozporządzenia 575/2013 i Prawa Bankowego.

Bank ujawnił informacje dotyczące funduszy własnych zgodnie z przepisami art. 492 Rozporządzenia 575/2013 oraz zgodnie z wymogami przedstawionymi w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 roku ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawnienia informacji na temat funduszy własnych instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013.

Wielkość funduszy własnych wyznacza poziom stabilności finansowej, a tym samym bezpieczeństwo prowadzonej działalności.

Struktura funduszy własnych na dzień 31.12.2018 roku:

Zgodnie z zapisami Rozporządzenia nr 1423/2013, poniżej zaprezentowano strukturę funduszy własnych w oparciu o wzór stanowiący załącznik nr 4 do Rozporządzenia nr 1423/2013.

W celu przejrzystości danych zawartych w poniższej tabeli zakres ujawnień ograniczono do pozycji niezerowych, jednocześnie zachowując numerację zgodną ze wzorem załącznika nr 4.

Lp.	Kapitał podstawowy Tier I: Instrumenty i kapitały rezerwowe	Kwota w dniu ujawnienia (31.12.2018r.)
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	13 601
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	300
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	13 901
Kapitał podstawowy Tier I: korekty regulacyjne		Kwota w dniu ujawnienia (31.12.2018r.)
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-27
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-27
29	Kapitał podstawowy Tier I	13 874
44	Kapitał dodatkowy Tier I	0
45	Kapitał Tier I	13 874
58	Kapitał Tier II	0
59	Łączny kapitał	13 874
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	48 866
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	24,74%
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	24,74%
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty na ryzyko)	24,74%

Bank utrzymywał bezpieczny poziom kapitału własnego w relacji do ponoszonego ryzyka. W analizowanym okresie wysokość funduszy własnych była odpowiednia do skali i profilu działalności Banku, w pełni zabezpieczając ryzyko wynikające z prowadzonej działalności.

V. Wymogi kapitałowe

Bank dostosował wielkość funduszy własnych do poziomu i rodzaju ryzyka na jakie był narażony oraz charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności. W tym celu w Banku opracowany był i wdrożony proces oceny adekwatności kapitałowej, który służył utrzymaniu

funduszy własnych na poziomie adekwatnym do profilu i poziomu ryzyka ponoszonego przez Bank.

1. Skrótowy opis metody stosowanej przez Bank do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego w celu wsparcia bieżących i przyszłych działań

Bank Spółdzielczy w Bartoszycach prowadził wewnątrzbankowy proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP), na który składały się:

- 1) określenie polityki zarządzania ryzykiem i kapitałem;
- 2) identyfikacja wszystkich rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku i określenie istotnych rodzajów ryzyka;
- 3) kwantyfikacja i agregacja ryzyka;
- 4) oszacowanie oraz alokacja kapitału wewnętrznego;
- 5) monitoring i kontrola ryzyka oraz kapitału wewnętrznego.

Proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego podlegał weryfikacji co najmniej raz w roku i był zatwierdzany przez Zarząd i Radę Nadzorczą.

Bank uznał za ryzyka istotne te ryzyka, które spełniły przynajmniej jeden z warunków opisanych w „Procedurze szacowania kapitału wewnętrznego oraz oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Bartoszycach”.

Na podstawie corocznego ww. przeglądu za ryzyka istotne, które występują w Banku, uznano:

- a) ryzyko kredytowe (w tym ryzyko koncentracji),
- b) ryzyko płynności i finansowania,
- c) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- d) ryzyko operacyjne,
- e) ryzyko braku zgodności,
- f) ryzyko biznesowe,
- g) ryzyko kapitałowe.

Wymogi kapitałowe na poszczególne rodzaje ryzyk:

Wymogi kapitałowe na poszczególne rodzaje ryzyk	31.12.2018r.
Ryzyko kredytowe	3 909
regulacyjny wymóg kapitałowy	3 909
dodatkowy wymóg kapitałowy	0
Ryzyko operacyjne	578
regulacyjny wymóg kapitałowy	578
dodatkowy wymóg kapitałowy	0
Ryzyko walutowe	0
regulacyjny wymóg kapitałowy	0
dodatkowy wymóg kapitałowy	0
Ryzyko koncentracji zaangażowań, z tego:	0
koncentracji dużych zaangażowań	0
koncentracji w sektor gospodarki (koncentracji branżowej)	0
koncentracji przyjętych form zabezpieczenia ekspozycji kredytowych	0
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	20
Ryzyko płynności	11
Ryzyko kapitałowe, z tego:	0
ryzyko koncentracji funduszu udziałowego (z uwzględnieniem amortyzacji instrumentów mających wpływ na adekwatność kapitałową)	0
ryzyko koncentracji "dużych" udziałów	0
Ryzyko biznesowe, z tego:	480
ryzyko wyniku finansowego	480
ryzyko strategiczne i otoczenia w tym zmian regulacyjnych i konkurencji	0
Pozostałe ryzyka, z tego:	0
ryzyko utraty reputacji	0
ryzyko braku zgodności	0
ryzyko modeli	0
Całkowity wymóg kapitałowy	4 487
Wewnętrzny wymóg kapitałowy	4 998
Łączny kapitał	13 874
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	24,74%
Współczynnik kapitału Tier I (%)	24,74%
Łączny współczynnik kapitałowy (%)	24,74%
Wewnętrzny współczynnik kapitałowy	22,21%

2. **Rezultaty stosowanego przez instytucję wewnętrznego procesu oceny adekwatności kapitałowej, w tym skład dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych określonych na podstawie procesu przeglądu nadzorczego, o których mowa w art. 104 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2013/36/UE - nie dotyczy.**
3. **Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z przepisami części trzeciej tytuł II**

rozdział 2 Rozporządzenia – 8 % kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla każdej kategorii ekspozycji określonej w art. 112.

Lp.	Klasa ekspozycji	Wymóg kapitałowy
1	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	0
2	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	187
3	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	1
4	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	0
5	Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	0
6	Ekspozycje wobec instytucji	0
7	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	205
8	Ekspozycje detaliczne	385
9	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	2 697
10	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	44
11	Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0
12	Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	0
13	Pozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne	0
14	Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	0
15	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0
16	Ekspozycje kapitałowe	120
17	Inne pozycje	270
	Razem metoda standardowa	3 909

VI. Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta

Nie dotyczy.

VII. Bufory kapitałowe

W 2018r. Bank Spółdzielczy w Bartoszycach, na podstawie ustawy o nadzorze, nie tworzył bufora antycyklicznego.

VIII. Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego

Nie dotyczy.

IX. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego

1) Definicja pozycji przeterminowanych i o utraconej jakości

Jako ekspozycję przeterminowaną, Bank uznał każdą należność z tytułu kapitału lub odsetek nie spłaconą w terminie.

Jako ekspozycję o utraconej wartości, Bank uznał ekspozycję, których dotyczy niewykonanie zobowiązania, jeżeli przeterminowanie przekracza 90 dni a przeterminowana kwota przekracza w przypadku ekspozycji detalicznych 500 złotych, a w przypadku pozostałych klas ekspozycji, przeterminowana kwota przekracza 3 000 złotych.

Po zmianie ustawy o rachunkowości oraz Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków od 01.01.2017r. mianem ekspozycji kredytowych Bank określał wierzytelność kapitałową sklasyfikowaną do należności zagrożonych wraz z odsetkami. Na część kapitałową wierzytelności Bank tworzył rezerwy celowe, a na naliczone odsetki Bank tworzył odpisy aktualizujące należności. Wymagany poziom rezerw celowych jak i odpisów aktualizujących należności związanych z ekspozycjami kredytowymi zależny był od kategorii ekspozycji kredytowej.

2) Opis strategii przyjętych w celu określenia korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego

Bank stosował definicje należności zagrożonych oraz metody tworzenia rezerw i odpisów aktualizujących należności związane z ekspozycjami kredytowymi w oparciu o zapisy Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków z dnia 16 grudnia 2008 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2015r., poz. 2066) wraz z późn. zmianami (Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 12 października 2017r.(Dz. U. z 23 października 2017 r. poz. 1965).

Bank tworzył rezerwy celowe na ekspozycje kredytowe i odpisy aktualizujące należności związane z ekspozycjami kredytowymi, które zaliczał w ciężar kosztów. Przy ustalaniu skali ryzyka obciążającego ekspozycje kredytowe Bank wykorzystywał dwa niezależne kryteria;

- a) terminowość spłaty kapitału lub odsetek,
- b) sytuację ekonomiczno-finansową dłużnika (kredytobiorcy, poręczyciela).

Rezerwy celowe na ryzyko kredytowe, związane z ekspozycjami kredytowymi stanowiącymi należności z tytułu kredytów i pożyczek detalicznych, zaklasyfikowanych do kategorii „normalne” Bank tworzył co najmniej 1,5% podstawy tworzenia rezerw celowych.

Na ekspozycje kredytowe zaklasyfikowane do kategorii „pod obserwacją” oraz grupy „zagrożonych” Bank tworzył na podstawie indywidualnej oceny ryzyka obciążającego daną ekspozycję, rezerwy celowe w wysokości minimalnej, określonej w/w Rozporządzeniu:

- 1) 1,5% podstawy tworzenia rezerw – w przypadku kategorii „ pod obserwacją”,
- 2) 20% podstawy tworzenia rezerw- w przypadku kategorii „poniżej standardu”
- 3) 50% podstawy tworzenia rezerw – w przypadku kategorii „ wątpliwe”
- 4) 100% podstawy tworzenia rezerw – w przypadku kategorii „stracone”.

Decyzje o wyższych stawkach procentowych podstawy tworzonych rezerw w poszczególnych sytuacjach podejmował Zarząd Banku.

3) Całkowita kwota ekspozycji po rozliczeniu równoważących się transakcji i bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego, a także średnia kwota ekspozycji w danym okresie z podziałem na różne kategorie ekspozycji:

Lp.	Klasa ekspozycji	Całkowita kwota ekspozycji wg stanu na dzień 31.12.2018r.	Średnia kwota ekspozycji w okresie od 31.12.2017r. do 31.12.2018r.
1	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	415	420
2	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	11 688	10 255
3	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	9	17
4	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	0	0
5	Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	0	0
6	Ekspozycje wobec instytucji	35 656	28 896
7	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	3 370	4 043
8	Ekspozycje detaliczne	6 422	5 780
9	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	44 675	45 816
10	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	547	620
11	Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0	0
12	Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	0	0
13	Pozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne	0	0
14	Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	0	0
15	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0	0
16	Ekspozycje kapitałowe	1 500	1 500
17	Inne pozycje	5 912	5 759
	Razem metoda standardowa	110 194	103 106

4) Rozkład geograficzny ekspozycji w podziale na obszary ważne pod względem istotnych kategorii ekspozycji wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach

Bank Spółdzielczy w Bartoszycach prowadzi swoją działalność na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego. Biorąc pod uwagę położenie geograficzne wszystkich Oddziałów Banku żadne znaczące różnice w ryzyku nie zostały zidentyfikowane.

5) Rozkład ekspozycji w zależności od branży lub typu kontrahenta z podziałem na kategorie ekspozycji, w tym określenie ekspozycji wobec MŚP, wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach

Rozkład ekspozycji w zależności od typu kontrahenta z podziałem na kategorie ekspozycji wg stanu na dzień 31.12.2018r.

Lp.	Klasa ekspozycji	Sektor finansowy	Sektor niefinansowy	Sektor instytucji rządowych i samorządowych	Inne pozycje
1	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	415	0	0	0
2	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	0	0	11 688	0
3	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	0	0	9	0
4	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	0	0	0	0
5	Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	0	0	0	0
6	Ekspozycje wobec instytucji	35 656	0	0	0
7	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	0	3 370	0	0
8	Ekspozycje detaliczne	0	6 422	0	0
9	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	0	44 675	0	0
10	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	0	547	0	0
11	Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0	0	0	0
12	Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	0	0	0	0
13	Pozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne	0	0	0	0
14	Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	0	0	0	0
15	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0	0	0	0
16	Ekspozycje kapitałowe	1 500	0	0	0
17	Inne pozycje	0	0	0	5 912
	Razem	37 571	55 014	11 697	5 912

6) Zestawienie rezydualnych terminów zapadalności dla wszystkich ekspozycji z podziałem na kategorie ekspozycji wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach

Bank nie stosował Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w związku z czym nie stosował rezydualnych terminów zapadalności dla wszystkich ekspozycji z podziałem na kategorie ekspozycji wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach.

7) w podziale na istotne branże lub typy kontrahenta (ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych, korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego, narzutów związanych z korektami z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego w danym okresie sprawozdawczym)

Bank nie stosował Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w związku z czym nie stosował podziału na istotne branże i typy kontrahenta.

8) Kwota ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych, podane oddzielnie, z podziałem na ważne obszary geograficzne, w tym

w miarę możliwości kwoty korekty o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe związane z każdym obszarem geograficznym – nie dotyczy.

9) Uzgodnienie zmian korekty o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe dla ekspozycji o utraconej wartości, przedstawione oddzielnie:

Treść	Stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie	Wykorzystanie / przekwalifikowanie	Rozwiązanie	Stan rezerw na koniec roku obrotowego
Rezerwy celowe od należności sektora finansowego	0	0	0	0	0
Rezerwy celowe od należności sektora niefinansowego, w tym:	397	287	105	122	457
w sytuacji normalnej i pod obserwacją	44	13	0	4	53
poniżej standardu	141	0	105	36	0
wątpliwe	0	0	0	0	0
stracone	212	274	0	82	404
Rezerwy celowe od należności sektora budżetowego	0	0	0	0	0
Razem	397	287	105	122	457

X. Aktywa wolne od obciążeń

Bank nie dokonywał operacji zabezpieczanych instrumentami finansowymi.

XI. Korzystanie z ECAI

Nie dotyczy.

XII. Ekspozycja na ryzyko rynkowe

Nie dotyczy.

XII. Ryzyko płynności i finansowania

Przez zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania rozumiano proces kształtowania struktury ilościowej (zróżnicowanie składników zarówno pasywów, jak i aktywów), w celu zapewnienia płynności finansowej Banku, przy jednoczesnym osiągnięciu optymalnego wyniku finansowego.

Realizacja strategii zarządzania płynnością i finansowania następowała poprzez równoczesne zarządzanie aktywami i pasywami oraz pozycjami pozabilansowymi Banku.

W procesie zarządzania ryzykiem płynności i finansowania uczestniczyli:

1. Rada Nadzorcza,
2. Zarząd Banku,
3. Zespół zarządzania ryzykami i analiz,
4. Główny Księgowy,
5. Zespół finansowo-księgowy i sprawozdawczości,

6. pozostali pracownicy.

W procesie zarządzania płynnością wykorzystywano analizy osób odpowiedzialnych za proces zarządzania ryzykiem płynności i finansowania oraz informacje pochodzące z innych jednostek i komórek organizacyjnych Banku, a także informacje zewnętrzne, w szczególności:

- a) z Banku Zrzeszającego, prowadzącego rachunki Banku,
- b) z Oddziałów Banku, od osób odpowiedzialnych za utrzymanie gotówki na poziomie zapewniającym nieprzerwaną obsługę kasową,
- c) z Zespołu finansowo-księgowego i sprawozdawczości w Centrali Banku,
- d) od Stanowiska obsługi informatycznej Banku, zobowiązanego do współpracy w zakresie pozyskiwania danych z systemu informatycznego Banku.

Nadzór nad współdziałaniem w zakresie zarządzania płynnością bieżącą sprawowali dyrektorzy jednostek organizacyjnych Banku oraz osoba odpowiedzialna za zarządzanie płynnością w Banku.

Podział realizowanych w Banku zadań w zakresie zarządzania ryzykiem płynności i finansowania zapewnił rozdzielenie operacyjnego zarządzania ryzykiem od monitorowania i kontroli ryzyka.

Bank w ramach zapewnienia zabezpieczenia płynności korzystał z następujących czynności wykonywanych przez Bank BPS S.A:

- 1) utrzymywania rezerwy obowiązkowej za Bank na poziomie wymaganym przez NBP,
- 2) lokowanie nadwyżek środków finansowych Banku w formie depozytów,
- 3) dokonywanie zasileń gotówki,
- 4) korzystanie z lokat.

Z wyżej wymienionych czynności Bank korzystał w ramach umów zawartych z BPS.

Bank korzystał z limitu lokacyjnego w ramach limitu zaangażowania finansowego ustalonego dla Banku przez BPS.

Osoby odpowiedzialne za proces zarządzania ryzykiem płynności dokonywały na każdy dzień sprawozdawczy obliczeń nadzorczych miar płynności krótkoterminowej oraz płynności długoterminowej, umożliwiających przeprowadzanie przez KNF oceny skuteczności zarządzania płynnością, a także dokonywały obliczeń Wskaźnika pokrycia wpływów netto - Wskaźnik płynności krótkoterminowej – ((LCR - Liquidity Coverage Ratio).

Poziom kształtowania się wyżej wskazanych wskaźników na koniec grudnia 2018r. został przedstawiony w poniższej tabeli:

		Limit wewnętrzny	Limit nadzorczy	Wartość wskaźnika wg stanu na dzień 31.12.2018r.
M1	Współczynnik udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem $((A1+A2) / A6)$	informacyjny	-	0,34
M2	Współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi $(B1 / A5)$	1,10	1,00	2,66
Wskaźnik pokrycia wypływów netto - skonsolidowany (LCR - Liquidity Coverage Ratio)				218%

Bank utrzymywał płynność krótkoterminową i długoterminową na adekwatnym poziomie z zachowaniem norm zawartych w Uchwale Nr 386/2008 KNF z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności, a także z zachowaniem Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, oraz zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) 2015/61 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającym Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wymogu pokrycia wypływów netto dla instytucji kredytowych.

Proces pomiaru ryzyka płynności był uzupełniany o analizę wskaźników, które zostały wymienione poniżej:

1. Wskaźnik płynności bieżącej do 7 dni,
2. Wskaźnik płynności krótkoterminowej do 1 miesiąca,
3. Wskaźnik płynności do 3 miesięcy,
4. Wskaźnik płynności do 6 miesięcy,
5. Wskaźnik płynności do 1 roku,
6. Wskaźnik płynności do 2 lat,
7. Wskaźnik płynności do 5 lat,
8. Wskaźnik płynności do 10 lat,
9. Wskaźnik płynności do 20 lat,
10. Wskaźnik płynności powyżej 20 lat.
11. Aktywa płynne / Aktywa - wg wartości bilansowej [%],
12. Aktywa płynne / Depozyty niestabilne (ponad osad) [%],
13. Aktywa płynne / Zobowiązania pozabilansowe udzielone [%],

14. Kredyty - wg wartości nominalnej / Aktywa - wg wartości bilansowej [%],
15. Zobowiązania pozabilansowe udzielone / Aktywa - wg wartości bilansowej [%],
16. Depozyty stabilne / Aktywa - wg wartości bilansowej [%],
17. Depozyty niestabilne / Aktywa - wg wartości bilansowej [%],
18. Procentowy udział największych deponentów w depozytach klientów ogółem [%],
19. Zobowiązania wobec sektora finansowego / Aktywa - wg wartości bilansowej [%],
20. Depozyty od banków / Aktywa - wg wartości bilansowej [%],
21. Depozyty / Kredyty, skupione wierzytelności i zrealizowane gwarancje [%],
22. Depozyty / Kredyty i zobowiązania pozabilansowe udzielone [%],
23. Depozyty stabilne (50% ich wartości) + Fundusze własne / Należności z tytułu kredytów, skup. wierz. i zrealiz. gwarancji o terminie zapadalności powyżej 5 lat [%],
24. Należności z tytułu kredytów, skup. wierz. i zrealiz. gwarancji o terminie zapadalności powyżej 5 lat / Kredyty, skupione wierzytelności i zrealizowane gwarancje ogółem wg wartości brutto [%].

Wskaźniki płynności (wyżej wymienione w pkt. 1-10) w poszczególnych przedziałach czasowych wyliczone były na podstawie analizy ryzyka otwartych pozycji płynności (analiza luki płynności). Sporządzana ona była w oparciu o zestawienie niedopasowania terminów płatności aktywów i pasywów, oraz zobowiązań pozabilansowych otrzymanych i udzielonych. Analiza ta pozwalała określić poziom płynności w poszczególnych przedziałach czasowych (w tym skumulowanych, liczonych od dnia, na który sporządzane jest zestawienie, do wybranego momentu w przyszłości). Na koniec 2018 roku limity luki (wskaźniki płynności) zostały zachowane.

Zestawienie luki płynności według stanu na dzień 31.12.2018r.

1. Luka		3 160	18 177	608	1 981	2 415	6 615	7 735	17 800	20 125	6 016	-81 909
2. Luka skumulowana		3 160	21 337	21 945	23 926	26 341	32 956	40 691	58 491	78 616	84 632	2 723
3. Wskaźnik płynności		1,30	557,58	3,59	2,92	4,42	12,30	-	-	-	-	0,15
4. Wskaźnik płynności skumulowany		1,30	3,03	3,05	3,04	3,11	3,53	4,12	5,48	7,03	7,49	1,02

Zakres przeprowadzania testów warunków skrajnych w Banku był współmierny do charakteru, rozmiaru i skali działalności banku, złożoności modelu biznesowego oraz profilu ryzyka. Testy warunków skrajnych badały wpływ zmiany zarówno czynników wewnętrznych, jak i systemowych (oddzielnie, jak i łącznie) na możliwość utrzymania płynności przez Bank.

Bank sporządzał testy warunków skrajnych w okresach miesięcznych, a o wynikach testów informowany był Główny Księgowy, Zarząd Banku oraz Rada Nadzorcza. Testy warunków skrajnych (ich założenia i scenariusze) podlegały przeglądowi co najmniej raz w roku.

W okresach rocznych Zespół zarządzania ryzykami i analiz weryfikował wszystkie obowiązujące w Banku limity ostrożnościowe związane z ryzykiem płynności, w kontekście zgodności z obowiązującymi regulacjami nadzorczymi, przyjętymi celami strategicznymi działania Banku, planowanymi działaniami określonymi w planie

ekonomiczno-finansowym (rocznym), wynikami testów warunków skrajnych i dopuszczalnym poziomem ryzyka płynności, a następnie proponował Zarządowi ich zmianę. Limity ostrożnościowe zostały ustalone, zweryfikowane i zatwierdzone przez Zarząd Banku, a zaakceptowane przez Radę Nadzorczą.

Plany awaryjne były zintegrowane z ciągłym procesem analizy ryzyka płynności w Banku, założeniami oraz rezultatami testów warunków skrajnych. Były zatwierdzone przez Radę Nadzorczą Banku, a Zespół zarządzania ryzykami i analiz dokonał przeglądu planów awaryjnych, dostosowując je do rodzaju prowadzonej działalności oraz podejmowanego ryzyka, po uprzednim zaopiniowaniu tych zmian przez Zarząd Banku.

XIII. Ekspozycja na ryzyko operacyjne

1. Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka operacyjnego obliczane były przez Bank metodą wskaźnika bazowego (art. 315-316 Rozporządzenia). Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego na dzień 31.12.2018 wyniósł 578 tys. zł.
2. Bank realizował proces zarządzania ryzykiem operacyjnym. W ramach tego procesu identyfikował zdarzenia ryzyka operacyjnego i dokonywał ewidencjonowania i analizy przyczyn występowania zdarzeń związanych z ryzykiem operacyjnym. Proces ewidencji zdarzeń ryzyka operacyjnego odbywał się za pomocą programu informatycznego wspomagającego zarządzanie ryzykiem operacyjnym, który umożliwia rejestrację, analizę, pomiar i monitorowanie ryzyka.
3. W 2018 roku zarejestrowano łącznie 545 zdarzeń ryzyka operacyjnego. Odnotowane zdarzenia nie spowodowały wzrostu ekspozycji Banku na ryzyko operacyjne, w związku z czym nie było konieczności tworzenia dodatkowego wymogu kapitałowego. Zarejestrowane w 2018r. zdarzenia ryzyka operacyjnego nie spowodowały sytuacji, która niekorzystnie mogłaby wpłynąć na działalność Banku, stwarzając zagrożenie dla ciągłości działalności.
4. Straty brutto z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego - zdarzenia ryzyka operacyjnego zarejestrowane w rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego w 2018 roku podane zostały w poniższej tabeli (dane zostały wykazane w pełnych złotych):

Rodzaj zdarzenia	Kategoria zdarzenia w ramach rodzaju	Strata brutto (w pełnych złotych)	Strata odzyskana (w pełnych złotych)	Strata netto (w pełnych złotych)
1. Oszustwa wewnętrzne	1. działania nieuprawnione	0	0	0
	2. kradzież i oszustwo	0	0	0
2. Oszustwa zewnętrzne	1. kradzież i oszustwo	0	0	0
	2. bezpieczeństwo systemów	0	0	0
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	1. stosunki pracownicze	0	0	0
	2. bezpieczeństwo środowiska pracy	0	0	0
	3. podziały i dyskryminacja	0	0	0
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	1. obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem klientów	0	0	0
	2. niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	0	0	0
	3. wady produktów	0	0	0
	4. klasyfikacja klienta i ekspozycje	0	0	0
	5. usługi doradcze	0	0	0
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi	1. klęski żywiołowe i inne zdarzenia	0	0	0
6. Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	1. systemy	0	0	0
7. Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	1. wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	935	817	118
	2. monitorowanie i sprawozdawczość	0	0	0
	3. napływ i dokumentacja klientów	0	0	0
	4. zarządzanie rachunkami klientów	0	0	0
	5. kontrahenci niebędący klientami banku (np. izby rozliczeniowe)	0	0	0
	6. sprzedawcy i dostawcy	0	0	0
Razem		935	817	118

Ogółem straty brutto wynoszą 935 zł, w tym straty odzyskane 817 zł, zatem strata faktyczna w całym 2018 roku ukształtowała się na poziomie 118 zł.

5. Zestawienie strat brutto za 2018 roku z tytułu ryzyka operacyjnego w układzie tzw. macierzy bazylejskiej ryzyka operacyjnego, tj. kombinacji linii biznesowych i rodzajów ryzyka przedstawiono w poniższej tabeli:

Rodzaj zdarzenia	Straty brutto (w pełnych złotych) wg linii biznesowych			Razem
	Bankowość detaliczna	Bankowość komercyjna	Płatności i rozliczenia	
1. Oszustwa wewnętrzne	0	0	0	0
2. Oszustwa zewnętrzne	0	0	0	0
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	0	0	0	0
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	0	0	0	0
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi	0		0	0
6. Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	0	0		0
7. Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi		756	179	935
Razem	0	756	179	935

6. W celu ograniczenia ryzyka operacyjnego w 2018 roku w banku podejmowane były działania polegające, m.in. na:
- zawieraniu umów o wykonywanie czynności należących do zakresu działania Banku przez podmioty zewnętrzne o niskim poziomie ryzyka operacyjnego,
 - zabezpieczeniu prawnym wiarygodności Banku wynikającym z umów z klientami i kontrahentami,
 - ubezpieczeniu na wypadek zdarzeń operacyjnych, które zapewnia utrzymywanie ryzyka operacyjnego na poziomie nie zagrażającym bezpieczeństwu funkcjonowania Banku,
 - tworzeniu planów zachowania ciągłości działania, które zawierają ustalone i udokumentowane procedury postępowania w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej, bądź zdarzeń operacyjnych,
 - budowaniu świadomości klientów w zakresie bezpiecznego korzystania z bankowości elektronicznej zgodnie z „Polityką bezpieczeństwa transakcji płatniczych w Banku Spółdzielczym w Bartoszycach”.

XIV. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym

Na dzień 31.12.2018r. Bank Spółdzielczy w Bartoszycach posiadał następujące aktywa finansowe (instrumenty kapitałowe) dostępne do sprzedaży:

Lp.	Nazwa instrumentu finansowego	Wartość godziwa	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2018
1	Akcje BPS	1 494	1 494
2	Udziały Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych	3	3
3	Udziały SM Budowlani	1	1
4	Udziały w SOI	2	2
	Razem	1 500	1 500

XV. Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym

1. Charakter ryzyka stopy procentowej i zasadnicze założenia (w tym założenia dotyczące przedterminowej spłaty kredytów i zachowania depozytów o nieustalonym terminie wymagalności) oraz częstotliwość pomiarów ryzyka stopy procentowej.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oparte było m.in. na następujących zasadach:

- a) do pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank stosowano metodę luki stopy procentowej,
- b) do oceny tego ryzyka Bank mógł dodatkowo wykorzystywać również inne metody, np. badania symulacyjne wpływu zmian stóp procentowych na przychody odsetkowe, koszty odsetkowe i w konsekwencji na zmiany wyniku odsetkowego,
- c) zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentrowało się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania i ryzykiem bazowym, oraz ryzykiem opcji klienta,
- d) Bank ograniczał poziom ryzyka stopy procentowej poprzez stosowanie systemu limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych.

Analizy ryzyka stopy procentowej wykazywały, iż największy wpływ na zmianę wyniku odsetkowego w Banku ma ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów oraz ryzyko bazowe.

Ponadto analiza historyczna wykazała, iż zagrożeniem dla poziomu wyniku z tytułu odsetek był spadek stóp procentowych, zaś wzrost stóp procentowych sprzyjał poprawie relacji przychodowo-kosztowych w zakresie odsetek. Miała na to wpływ struktura bilansu banków prowadzących działalność detaliczną, jak też reguła, iż przy spadku ogólnego poziomu stóp procentowych dochodzi do zawężania rozpiętości oprocentowania kredytów i depozytów.

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej było utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą.

Celem Banku było utrzymanie niskiej wrażliwości wyniku odsetkowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Bank utrzymywał pozycję luki (niedopasowanie pomiędzy aktywami i pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych) w ramach przyjętych limitów.

Bank nie prowadził istotnych kwotowo portfeli handlowych instrumentów dłużnych, które generują ryzyka powiązane ze znaczącą działalnością handlową.

W zakresie ryzyka stopy procentowej w swojej działalności, Bank dążył do utrzymania, poprzez ustanowione limity, wrażliwości bilansu na zmiany rynkowych stóp procentowych (luka przeszacowania i ryzyka bazowego) na poziomie nie przekraczającym wartości obowiązujących w procedurze zarządzania ryzykiem stopy procentowej Banku.

Monitorowanie i raportowanie ryzyka stopy procentowej odbywa się z częstotliwością miesięczną.

2. Wahania w zakresie zysku, wartości gospodarczej lub innego stosownego wskaźnika używanego przez kierownictwo instytucji do oceny skutków szokowych wzrostów lub spadków stóp procentowych zgodnie z metodą pomiaru ryzyka stopy procentowej stosowaną przez kierownictwo instytucji, z podziałem na poszczególne waluty

Bank wyznaczał limit zmian wyniku odsetkowego na skutek występującego w Banku niedopasowania pomiędzy aktywami i pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych oraz na skutek występującego w Banku ryzyka bazowego, w okresie 12 miesięcy od daty analizy ryzyka stopy procentowej, przy zastosowaniu metody luki.

Limit zmian w wyniku odsetkowym określany był dla przedziałów przeszacowania do 12 miesięcy włącznie, dla aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stopy procentowej. Limit ten wyznaczany był jako iloczyn wielkości luki w danym przedziale przeszacowania oraz założonej skali zmiany stopy procentowej z jednoczesnym uwzględnieniem czasu trwania danej luki. Limit zmian w wyniku odsetkowym określał maksymalną, dopuszczalną zmianę tego wyniku w skali 12 miesięcy spowodowaną znaczącą zmianą wszystkich stóp procentowych.

Suma zmian w wyniku odsetkowym w poszczególnych przedziałach do 12 miesięcy oznaczała możliwą zmianę wyniku odsetkowego w skali 12 miesięcy.

Za znaczące zmiany stóp procentowych przyjęło się zmianę o 200 punktów bazowych (stress test). Test warunków skrajnych był przeprowadzany w okresach miesięcznych.

Analiza wpływu sytuacji stresowych na potencjalną zmianę wyniku odsetkowego Banku w przypadku nagłych, znaczących zmian stóp procentowych przy wykorzystaniu metody badania elastyczności, polegała na badaniu wrażliwości wyniku odsetkowego z uwzględnieniem zmian wartości współczynników elastyczności aktywów i pasywów.

Wyznaczono limit zmian wyniku odsetkowego na skutek niedopasowania pomiędzy aktywami i pasywami w przedziałach przeszacowania do 12 miesięcy oraz na skutek ryzyka bazowego, na poziomie 15% funduszy własnych na datę badania.

Zmiana stóp procentowych o 200 punktów bazowych w skali 12 miesięcy wyliczona na podstawie danych na dzień 31.12.2018 r. mogła spowodować zmianę wyniku odsetkowego

o minus 2 100,98 tys. zł. Relacja szacowanej niekorzystnej zmiany wyniku odsetkowego (stress test) do wyliczonych na dzień 31.12.2018 r. funduszy własnych w kwocie 13 874,29 tys. zł ukształtowała się na poziomie 15,14%, zatem limit dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej kapitału na poziomie max 15% został przekroczony. W związku z powyższym Bank szacował wymóg kapitałowy na ryzyko stopy procentowej, który ukształtował się na dzień 31.12.2018r. na poziomie 19,84 tys. zł.

Bank Spółdzielczy w Bartoszycach nie posiadał aktywów i pasywów wyrażonych w walucie innej niż krajowa.

XVI. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne

Nie dotyczy.

XVII. Polityka w zakresie wynagrodzeń

Polityka wynagrodzeń przygotowywana była przez Zarząd i została zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Banku.

Rada Nadzorcza omawiała zagadnienia oceny polityki wynagrodzeń w 2018 roku jeden raz.

Prawidłowość stosowania Polityki wynagrodzeń podlegała ocenie Rady Nadzorczej Banku i Zebrania Przedstawicieli.

Prawidłowość wdrożenia Polityki wynagrodzeń podlegała audytowi wewnętrznemu. Raport z kontroli został zaprezentowany Radzie Nadzorczej.

Bank nie korzystał z konsultanta zewnętrznego w zakresie ustalania polityki w zakresie wynagrodzeń.

Z uwagi na skalę działalności Banku nie powoływano komisji/komitetu ds. wynagrodzeń.

Do stanowisk istotnych, o których mowa w § 24 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 06.03.2017 r. oraz w Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 604/2014 z dnia 04.03.2014 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z 26.06.2013 r., w Banku zalicza się:

- a) Członków Rady Nadzorczej,
- b) Członków Zarządu,
- c) Głównego Księgowego.

Z uwagi na fakt, że Bank nie udziela kredytów przekraczających 5 mln EUR, do stanowisk istotnych nie zalicza się innych stanowisk w Banku.

Wysokość wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej ustala Zgromadzenie Przedstawicieli. Rada Nadzorcza otrzymuje tylko stałe składniki wynagrodzenia.

Wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego dla członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza / Prezydium Rady Nadzorczej.

Wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego dla pracowników ustala Zarząd Banku.

Wynagrodzenia osób objętych Polityką wynagrodzeń są zależne od uzyskania pozytywnej oceny efektów pracy dokonanej przez Radę Nadzorczą w przypadku członków Zarządu i Zarządu w przypadku pracowników nie będących członkami Zarządu i obejmującą analizę następujących wskaźników:

- 1) zysk netto,
- 2) zwrot z kapitału własnego (ROE),
- 3) jakość portfela kredytowego,
- 4) współczynnik kapitałowy,
- 5) wskaźnik płynności LCR,
- 6) wynik z tytułu rezerw celowych,
- 7) wskaźnik C/I.

Ocenie podlega stopień wykonania wymienionych ww. wskaźników w odniesieniu do planu finansowego w poszczególnych latach podlegających ocenie oraz w stosunku do założeń przyjętych w Strategii działania na dany okres. Zmienne składniki są przyznawane w przypadku, gdy w każdym z ostatnich trzech lat plan w zakresie ww. wskaźników był zrealizowany co najmniej w 90%.

Kryteria jakościowe oceny członków Zarządu przy przyznawaniu zmiennych składników wynagradzania to:

- a) uzyskane absolutorium w okresie oceny,
- b) pozytywna ocena rękojmi należytego wykonania obowiązków, zgodnie z art. 22aa ustawy Prawo bankowe,
- c) ogólna dobra ocena przez Radę Nadzorczą realizacji zadań zawartych w Planie ekonomiczno-finansowym w okresach objętych oceną.

W przypadku zagrożenia nie spełnienia wymogów ostrożnościowych lub zagrożenia upadłością zmiennych składników wynagradzania nie przyznaje się.

Łączna kwota wypłaconej premii uznaniowej osobom zajmującym stanowiska istotne w Banku za dany rok nie może spowodować obniżenia wyniku finansowego do poziomu, który nie zapewni realnego przyrostu funduszy własnych Banku oraz budowy bezpiecznej bazy kapitałowej. Stosując zasadę proporcjonalności Bank wypłaca całość premii uznaniowej. Wysokość zmiennych składników wynagradzania nie może być wyższa niż 100% wynagrodzenia zasadniczego osób zajmujących stanowiska istotne, a wynagrodzenie zasadnicze powinno mieć taką wysokość, aby Bank mógł prowadzić elastyczną politykę wynagrodzeń w zakresie zmiennych składników.

Zagregowane informacje ilościowe dotyczące wynagrodzenia, z podziałem na obszary działalności przedsiębiorstwa:

	Rada Nadzorcza (9 osób)	Zarząd (5 osób)	Inne osoby istotnie wpływające na ryzyko (1 osoba)	Razem
Zarządzanie bankiem	17	432	67	516

Zagregowane informacje ilościowe na temat wynagrodzeń, z podziałem na kadre kierowniczą wyższego szczebla i pracowników, których działania mają istotny wpływ na profil ryzyka:

	Rada Nadzorcza (9 osób)	Zarząd (5 osób)	Inne osoby istotnie wpływające na ryzyko (1 osoba)	Razem
Wynagrodzenie stałe	17	432	67	516
Wynagrodzenie zmienne	0	0	0	0
Liczba osób uzyskujących odprawy	0	1	0	1
Wartość odpraw	0	7	0	7
Najwyższa wypłata odprawy	0	0	0	0

Liczba osób, które otrzymały wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln EUR w danym roku obrotowym: dla wynagrodzeń w przedziale między 1 mln EUR a 5 mln EUR – w podziale na przedziały wynagrodzeń o wielkości 500 000 EUR, a dla wynagrodzeń wyższych niż 5 mln EUR – w podziale na przedziały wynagrodzeń o wielkości 1 mln EUR – nie dotyczy.

XVIII. Dźwignia finansowa

Wskaźnik dźwigni finansowej – wyrażony w procentach udział kapitału Tier I w łącznej kwocie aktywów według wartości bilansowej, powiększonej o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych.

Kształtowanie się wartości dźwigni finansowej w Banku Spółdzielczym w Bartoszycach zostało przedstawione w poniższej tabeli:

		31.12.2018
W pełni wprowadzona definicja	Fundusze Tier I skorygowane	13 771
	Aktywa według wartości bilansowej, powiększone o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych	110 167
	Wskaźnik dźwigni	12,51%
Definicja przejściowa	Fundusze Tier I	13 874
	Aktywa według wartości bilansowej, powiększone o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych	110 167
	Wskaźnik dźwigni	12,60%

Bank wprowadził wewnętrzny limit ostrożnościowy wskaźnika dźwigni finansowej na poziomie min 10%. Na dzień 31.12.2018r. limit ww. wskaźnika został dotrzymany.

XIX. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego

Nie dotyczy.

XX. Stosowanie technik ograniczenia ryzyka kredytowego

1. Zasady i procedury dotyczące kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz zakres, w jakim dana jednostka takie kompensowanie wykorzystuje

Bank nie stosował kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych.

2. Zasady i procedury dotyczące wyceny zabezpieczeń i zarządzania nimi

Wartość przyjmowanego przez Bank zabezpieczenia uzależniona była od:

- 1) oceny zdolności kredytowej wnioskodawcy, rodzaju kredytu i celu kredytowania w przypadku kredytowania osób fizycznych;
- 2) grupy ryzyka w przypadku kredytowania działalności gospodarczej, chyba, że odrębne uregulowania wewnętrzne Banku stanowią inaczej.

W przypadku zabezpieczenia wierzytelności w formie przeniesienia na Bank przez dłużnika lub osobę trzecią, do czasu spłaty zadłużenia prawa własności rzeczy ruchomej stanowiącej środek trwały (przewłaszczenie rzeczy ruchomej) do ustalenia wartości zabezpieczenia przyjmowano aktualną wartość przedmiotu przewłaszczenia, przy czym podstawę wyliczenia tej wartości stanowiła:

- 1) wartość określona w aktualnej wycenie niezależnego rzeczoznawcy majątkowego lub,
- 2) wartość określona na innej podstawie niż wycena rzeczoznawcy, w przypadkach gdy:
 - a) rzeczy ruchome występowały w obrocie rynkowym – ich wartość była przyjmowana na podstawie aktualnej polisy ubezpieczeniowej po jej zweryfikowaniu z cenami giełdowymi/ rynkowymi/ komisowymi, lub udokumentowanej ceny giełdowej/ rynkowej/ komisowej,
 - b) rzeczy ruchome były nowe, zakupione i dostarczone nabywcy – wartość ich była ustalona według faktury zakupu, po jej zweryfikowaniu z aktualną polisą ubezpieczeniową.

W przypadku zabezpieczenia wierzytelności w formie przeniesienia na Bank przez dłużnika lub osobę trzecią, do czasu spłaty zadłużenia wraz z należnymi odsetkami i prowizją prawa własności rzeczy ruchomej stanowiącej środek obrotowy (przewłaszczenie rzeczy ruchomej), do ustalenia wartości zabezpieczenia w przypadku braku wyceny niezależnego rzeczoznawcy przyjmowano wartość przedmiotu przewłaszczenia, przy czym podstawę wyliczenia tej wartości stanowiła:

- 1) aktualna wartość rzeczy ustalona na podstawie ceny zakupu lub technicznego kosztu wytworzenia, po jej zweryfikowaniu z cenami giełdowymi/ rynkowymi/ komisowymi,
- 2) wartość rzeczy określona w aktualnej polisie ubezpieczeniowej po jej zweryfikowaniu z cenami giełdowymi/ rynkowymi/ komisowymi, lub udokumentowana cena giełdowa/ rynkowa/ komisowa.

W przypadku zabezpieczenia wierzytelności przez ustanowienie hipoteki na nieruchomości - wartość zabezpieczenia ustalana była na podstawie:

- 1) wysokości wpisanej hipoteki - jeżeli wysokość hipoteki nie zabezpieczała 100% kwoty wierzytelności, przy czym uwzględniana wysokość wpisanej hipoteki nie mogła być wyższa niż wartość rynkowa nieruchomości,
- 2) wartości rynkowej nieruchomości ustalonej w oparciu o:
 - a) aktualną wycenę nieruchomości dokonaną przez niezależnego rzeczoznawcę, pomniejszoną o powstałe wcześniej obciążenia i opróżnione miejsca hipoteczne w granicach wygasłej hipoteki do których właściciel nieruchomości posiada prawo rozporządzania,
 - b) cenę wykazaną w umowie sprzedaży sporządzonej w formie aktu notarialnego, w przypadku nowego lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego wybudowanego przez dewelopera lub spółdzielnię mieszkaniową,
 - c) jeżeli kwota zabezpieczanej wierzytelności nie przekraczała 300 000,00 zł dopuszczano również ustalenie wartości nieruchomości na podstawie:
 - aktualnej polisy ubezpieczeniowej nieruchomości lub,
 - danych z GUS - w przypadku gruntów rolnych, lub,

- cen rynkowych lub danych z GUS lub aktu zakupu – w przypadku działek niezabudowanych;

Jeżeli zabezpieczenie wierzytelności Banku stanowiło poręczenie według prawa cywilnego lub poręczenia wekslowego osoby fizycznej:

- 1) kwotę poręczanego zobowiązania, pod warunkiem jednak, że sytuacja finansowa poręczyciela jest co najmniej tak dobra, jak sytuacja finansowa wnioskodawcy, a w szczególności dochody poręczyciela kształtują się na poziomie zbliżonym do dochodów wnioskodawcy. Bank dokonywał w tym celu oceny zdolności kredytowej poręczyciela według kryteriów obowiązujących przy udzielaniu przez Bank kredytów,
- 2) jeżeli poręczyciel nie spełniał wymogów określonych w pkt 1, do ustalenia wartości zabezpieczenia przyjmowano taką kwotę, jaką przy uwzględnieniu sytuacji majątkowej poręczyciela, mógłby on uzyskać w Banku jako kredytobiorca, w przypadku ubiegania się o kredyt gotówkowy dla osób fizycznych;

Jeżeli zabezpieczenie wierzytelności Banku stanowiło poręczenie według prawa cywilnego lub poręczenie wekslowe podmiotu (o dobrej sytuacji ekonomiczno-finansowej, posiadającego zdolność kredytową) - do ustalenia wartości zabezpieczenia przyjmowano kwotę poręczanego zobowiązania, jeżeli łączna kwota poręczenia udzielonego przez poręczyciela jednemu dłużnikowi nie przekraczała 15% aktywów netto poręczyciela, pomniejszonych o należne, lecz nie wniesione wkłady na poczet kapitałów (funduszy) podstawowych spółek akcyjnych i spółdzielni;

Jeżeli zabezpieczenie wierzytelności Banku stanowi przelew wierzytelności z kontraktu/umowy – do ustalenia wartości zabezpieczenia przyjmowano wartości netto towarów lub usług, bez podatku VAT, uwzględniając indywidualne warunki umowy/kontraktu, w tym:

- 1) terminy płatności,
- 2) tryb zgłaszania i załatwiania reklamacji,
- 3) terminy wypowiedzenia,
- 4) zabezpieczenie realizacji umowy/kontraktu.

W przypadku zastawu rejestrowego, zabezpieczającego kilka wierzytelności Banku, Bank ustalał aktualną wartość zabezpieczenia według zasad przyjętych przy przewłaszczeniu rzeczy ruchomej, pomniejszając ją o powstałe wcześniej obciążenia wynikające z wcześniejszych wpisów zastawów rejestrowych, przy czym:

- 1) jeżeli obciążenia dotyczą wpisanych zastawów rejestrowych spleconych wierzytelności, Bank dopuszcza możliwość nieuwzględniania ich w wyliczeniu wartości przedmiotu zabezpieczenia, pod warunkiem otrzymania pisemnej zgody wierzyciela na wykreślenie tych wpisów oraz zobowiązania dłużnika do złożenia opłaconego wniosku do Sądu o ich wykreślenie, w terminie możliwym do wykonania;

- 2) jeżeli obciążenia dotyczą wpisanych zastawów na rzecz Banku, dopuszcza się pomniejszenie wartości przedmiotu zabezpieczenia o kwotę zaangażowania Banku z tytułu zabezpieczonych zastawem rejestrowym wierzytelności.

Wartość poszczególnych przedmiotów zabezpieczenia, była korygowana wskaźnikami korygującymi określonymi w załączniku do „Instrukcji prawnych form zabezpieczenia wierzytelności” obowiązującej w Banku Spółdzielczym w Bartoszycach.

Bank wymagał przestrzegania poziomu skorygowanego wskaźnika zabezpieczeń, o ile szczegółowe regulacje produktowe nie stanowiły inaczej.

Decyzje o odstępstwach w zakresie zabezpieczania wierzytelności podejmowane były przez Zarząd Banku.

3. Opis głównych rodzajów zabezpieczeń przyjętych przez daną instytucję

Zabezpieczenie wierzytelności miało na celu zapewnienie zwrotu należności Banku w szczególności z tytułu udzielonego kredytu, pożyczki wraz z odsetkami, prowizjami i innymi kosztami Banku, lub wykonania przez dłużnika innego zobowiązania pieniężnego wobec Banku, w razie gdyby dłużnik nie wywiązał się w terminie z warunków umowy.

Bank stosował następujące formy zabezpieczenia:

- 1) weksel in blanco;
- 2) kaucja pieniężna;
- 3) pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bankowym;
- 4) poręczenie wekslowe;
- 5) przelew wierzytelności na zabezpieczenie;
- 6) cesja praw z umów ubezpieczenia;
- 7) przewłaszczenie na zabezpieczenie rzeczy oznaczonych co do gatunku/ przeniesienie własności;
- 8) przewłaszczenie na zabezpieczenie rzeczy oznaczonych co do tożsamości/ przeniesienie własności;
- 9) zastaw rejestrowy;
- 10) hipoteka;
- 11) ubezpieczenie na życie Kredytobiorcy;

Bank ustala formę zabezpieczenia w porozumieniu z wnioskodawcą, biorąc pod uwagę:

- 1) typowe oraz indywidualne ryzyko związane z zawarciem umowy z wnioskodawcą, w tym:
 - a) ryzyko branży,
 - b) sytuację finansową i gospodarczą wnioskodawcy,
 - c) status prawny wnioskodawcy,
 - d) przebieg dotychczasowej współpracy z Bankiem lub opinie banków, z którymi wnioskodawca dotychczas współpracował,

- e) rodzaj i wysokość wierzytelności oraz okres kredytowania,
- f) cechy danego zabezpieczenia wynikające z regulujących je przepisów ogólnych i wewnętrznych Banku (w tym sposób ustanowienia zabezpieczenia, przesłanki i zakres odpowiedzialności wynikającej z zabezpieczenia, sposób realizacji uprawnień Banku), w szczególności:
 - realną możliwość zaspokojenia roszczeń Banku z ustanowionego zabezpieczenia w możliwie najkrótszym czasie z przyjętego zabezpieczenia,
 - płynność zabezpieczenia,
 - istniejące już obciążenia na rzeczy mającej stanowić przedmiot zabezpieczenia, w przypadku zabezpieczeń rzeczowych oraz sytuację finansową i gospodarczą osoby trzeciej zobowiązującej się do zaspokojenia roszczeń Banku za wnioskodawcę oraz jej powiązania personalne i kapitałowe z innymi podmiotami, w przypadku zabezpieczeń osobistych,
 - możliwość pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw celowych na należności Banku, na zasadach określonych w przepisach w sprawie tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków oraz w aktualnych przepisach wewnętrznych Banku w tym zakresie,
- 2) przewidywany koszt ustanowienia zabezpieczenia, który obejmował:
 - a) należności podatkowe, w tym podatek od czynności cywilnoprawnych, opłaty skarbowe,
 - b) opłaty notarialne,
 - c) opłaty sądowe,
 - d) opłaty o charakterze cywilnoprawnym.
- 3) przewidywany nakład pracy Banku związany z monitorowaniem stanu zabezpieczeń oraz koszt dochodzenia roszczeń z przedmiotu zabezpieczenia, z zastrzeżeniem ponoszenia kosztów koniecznych;
- 4) zasady stosowania odpowiednich form zabezpieczeń określone w odrębnych uregulowaniach wewnętrznych Banku.

Bank badał koncentrację ryzyka kredytowego w odniesieniu do rodzajów stosowanych zabezpieczeń.

4. Główne rodzaje gwarantów i kontrahentów kredytowych instrumentów pochodnych oraz ich wiarygodność kredytową

Bank nie dokonywał transakcji na instrumentach pochodnych.

5. Informacje na temat koncentracji ryzyka rynkowego lub kredytowego w ramach podjętych działań w zakresie ograniczenia ryzyka kredytowego

Bank Spółdzielczy w Bartoszycach ograniczał ryzyko kredytowe poprzez zarządzanie ryzykiem następujących rodzajów koncentracji zaangażowań:

- 1) wobec pojedynczego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie (koncentracja podmiotowa),
- 2) w ten sam produkt kredytowy (koncentracja produktowa),
- 3) w ten sam sektor gospodarczy (koncentracja branżowa),
- 4) w ten sam rodzaj zabezpieczenia (koncentracja zabezpieczeń).

Monitorowanie poziomu wykorzystania ustanowionych limitów było dokonywane w okresach miesięcznych. Informacja w tym zakresie była przedmiotem informacji zarządczej dla Zarządu (miesięcznie) i dla Rady Nadzorczej (kwartalnie).

Podstawą do określenia limitów koncentracji podmiotowych były normy określone w CRR oraz ustawie Prawo bankowe, którymi są:

- 1) w jeden podmiot lub grupę podmiotów powiązanych – maksymalnie 25% uznanego kapitału,
- 2) wobec innego banku krajowego lub grupy podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie, składających się co najmniej z jednego banku – maksymalnie 100% uznanego kapitału,
- 3) wobec członków Rady Nadzorczej, członków Zarządu, pracowników zajmujących kierownicze stanowiska, podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie z członkiem Rady Nadzorczej, członkiem Zarządu, pracownikiem zajmującym kierownicze stanowisko – maksymalnie 25% kapitału podstawowego Tier I,
- 4) wobec jednej jednostki samorządu terytorialnego – 20 % zaangażowania wobec jednostki samorządu terytorialnego – maksymalne 25% kapitału.

W celu skuteczniejszego ograniczenia ryzyka Bank częściowo przyjął limity na poziomie niższym od określonych przepisami prawa:

- 1) wobec członków Rady Nadzorczej, członków Zarządu, pracowników zajmujących kierownicze stanowiska, podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie z członkiem Rady Nadzorczej, członkiem Zarządu, pracownikiem zajmującym kierownicze stanowisko – maksymalnie 24% kapitału podstawowego Tier I.

XXI. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego

Nie dotyczy.

XXII. Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego

Nie dotyczy.

XXIII. Informacje dodatkowe

Nawiązując do art. 111a Prawa bankowego z dnia 29 sierpnia 1997 r. (Dz. U. z 2018 r.

poz. 2187 z późn. zmianami), niniejsze Ujawnienia zawierają dodatkowe informacje, tj.:

1) Informacja o działalności Banku Spółdzielczego w Bartoszycach poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w podziale na poszczególne państwa członkowskie i państwa trzecie, w których posiada podmioty zależne, na zasadzie skonsolidowanej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 48 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające Rozporządzenie (UE) nr 648/2012 za dany rok obrotowy

Bank Spółdzielczy w Bartoszycach nie działał poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2) Informacja o stopie zwrotu z aktywów obliczonej jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej

Stopa zwrotu z aktywów (ROA)¹ wyniosła na dzień 31.12.2018r. 0,43% i zwiększyła się w stosunku do końca roku 2017 o 0,02 pp. (grudzień 2017r. – 0,41%).

3) Opis systemu zarządzania, w tym systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej

a) System zarządzania

System zarządzania stanowił zbiór zasad i mechanizmów odnoszących się do procesów decyzyjnych, zachodzących w Banku Spółdzielczym oraz do oceny prowadzonej działalności bankowej.

W ramach systemu zarządzania w Banku Spółdzielczym funkcjonował:

- system zarządzania ryzykiem,
- system kontroli wewnętrznej.

Zarząd odpowiadał za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz działanie systemu zarządzania dostosowanego do wielkości i profilu ryzyka wiążącego się z działalnością Banku Spółdzielczego, a Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego sprawowała nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania oraz oceniała jego adekwatność i skuteczność.

b) System zarządzania ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem to zorganizowany proces gromadzenia, udostępniania, analizy danych dotyczących identyfikacji, pomiaru i szacowania, monitorowania i kontrolowania danego rodzaju ryzyka oraz podejmowanie na jej podstawie działań o charakterze proceduralnym,

¹ Iloraz zysku netto i średniej sumy bilansowej

organizacyjnym i wykonawczym, mających na celu redukcję ryzyka do akceptowanego poziomu oraz eliminowanie / ograniczanie negatywnych skutków ekspozycji na ryzyko.

Bank w ramach systemu zarządzania ryzykiem:

- stosował zasady służące określeniu podejmowanego ryzyka i zasady zarządzania ryzykiem,
- stosował procedury mające na celu pomiar lub szacowanie oraz monitorowanie ryzyka występującego w działalności Banku, uwzględniające również przewidywany poziom ryzyka w przyszłości,
- stosował limity ograniczające ryzyko i zasady postępowania w przypadku przekroczenia limitów,
- stosował system sprawozdawczości zarządczej umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka,
- posiadał strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego przez Bank ryzyka.

Szczegółowy opis systemu zarządzania ryzykiem został ujęty w Załączniku nr 1 do niniejszego Ujawnienia.

c) System kontroli wewnętrznej

Celem kontroli było ujawnienie niedoskonałości systemu, błędów procesu zarządzania ryzykiem, niedoskonałości procedur w obszarach ryzyka oraz proponowanie możliwych do zastosowania rozwiązań poprawiających jakość działania systemów i procesów zarządzania ryzykiem.

System kontroli ryzyka obejmował:

1. Adekwatny proces identyfikacji i oceny poszczególnych rodzajów ryzyka.
2. Zasady strategii, polityki, procedury, instrukcje, metodologie.
3. Adekwatne systemy informacji zarządczej.
4. Proces regularnego przeglądu i oceny zgodności działania Banku z zasadami polityki/strategii oraz procedurami.

Każdy pracownik Banku miał obowiązek dokonywania bieżącej kontroli ryzyka na zajmowanym stanowisku pracy. Kierownicy jednostek i komórek organizacyjnych mieli obowiązek przeprowadzania kontroli przestrzegania wewnętrznych regulacji Banku w zakresie poszczególnych rodzajów ryzyka przez podległych im pracowników.

System kontroli wewnętrznej odgrywa strategiczną rolę dla bezpieczeństwa działania Banku i jest istotnym elementem zarządzania ryzykiem. Zasady przeprowadzania kontroli ryzyka są zgodne z „Regulaminem kontroli wewnętrznej Banku Spółdzielczego w Bartoszycach” i powinny być uwzględnione w planie kontroli wewnętrznej i audytu.

4) Opis polityki wynagrodzeń

Szczegółowy opis polityki wynagrodzeń został ujęty w pkt. XVII niniejszego Ujawnienia.

5) Informacja o powołaniu komitetu do spraw wynagrodzeń

Zgodnie z art. 4 pkt. 35 Ustawy Prawo Bankowe, Bank Spółdzielczy w Bartoszycach nie został uznany za bank istotny, a zatem zgodnie z art. 9cb ust. 1 Ustawy Prawo Bankowe nie powoływano komitetu ds. wynagrodzeń.

6) Informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku Spółdzielczego w Bartoszycach wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo Bankowe

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Bartoszycach posiadali wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków.

W procesie oceny brano pod uwagę kwalifikacje zawodowe: przygotowanie teoretyczne (wykształcenie, szkolenia), przygotowanie praktyczne (doświadczenie zawodowe), ocenę reputacji poszczególnych Członków Zarządu i Rady Nadzorczej.

Oceny dokonano na podstawie oświadczeń składanych przez Członków Zarządu i Członków Rady Nadzorczej

XXIV. Informacje wymagane przez Ustawę o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym

Udostępnione na stronie www.bsbartoszyce.com.pl/ O Banku/ Bankowy Fundusz Gwarancyjny

XXV. Informacje wymagane przez Ustawę o ochronie danych osobowych

Udostępnione na stronie www.bsbartoszyce.com.pl/ Aktualności/ RODO

Informacja o strategii i celach zarządzania ryzykiem

1) Strategia i procesy zarządzania rodzajami ryzyka

Podjęcie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

W Banku prowadzony jest proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka. Bank ocenia ryzyko wynikające z działalności planowanej do podjęcia w przyszłości.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

1. Dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu.
2. Stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki.
3. Monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka, w tym nowych norm płynnościowych, określonych w Pakiecie CRD IV / CRR.
4. Szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka, zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 UE.
5. Analiza pokrycia wymogów kapitałowych funduszami własnymi, z uwzględnieniem buforów kapitału (zabezpieczającego, antycyklicznego i systemowego).
6. Uwzględnienie efektów pomiaru ryzyka w metodach szacowania wymogów kapitałowych, z uwzględnieniem buforów kapitału (zabezpieczającego, antycyklicznego i systemowego).
7. Agregacja procesów szacowania wymogów kapitałowych z procesami zarządzania ryzykiem Banku.
8. Raportowanie wyników oceny ryzyk oraz adekwatności kapitałowej Zarządowi oraz w sposób syntetyczny Radzie Nadzorczej.
9. Audyt skuteczności zarządzania ryzykiem w Banku.
10. Wykorzystywanie przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą wyników kontroli wewnętrznej i audytu do bieżącego zarządzania oraz nadzoru nad zarządzaniem Bankiem

Proces zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku obejmuje następujące działania:

1. Gromadzenie informacji.
2. Identyfikację i ocenę ryzyka.
3. Limitowanie ryzyka.
4. Pomiar i monitorowanie ryzyka.
5. Raportowanie.
6. Zastosowanie narzędzi redukcji ryzyka (działania zapobiegawcze).

Bieżące zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku polega na:

1. Gromadzeniu informacji dotyczących ryzyka.
2. Ograniczaniu ryzyka, powstającego w działalności Banku do akceptowalnego poziomu, wykorzystując do tego celu informacje otrzymane z jednostek/komórek organizacyjnych Banku.
3. Podejmowaniu działań zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń.
4. Ograniczaniu/eliminowaniu negatywnych skutków ryzyka.

Bank zarządza rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi regulacjami zarządzania tymi rodzajami ryzyka.

Na podstawie corocznego ww. przeglądu za ryzyka istotne, które występują w Banku, uznaje się:

- a) kredytowe (w tym ryzyko koncentracji),
- b) płynności i finansowania,
- c) stopy procentowej w księdze bankowej,
- d) operacyjne,
- e) braku zgodności,
- f) ryzyko biznesowe,
- g) kapitałowe.

Ryzyko kredytowe (w tym ryzyko koncentracji)

Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego oraz portfela inwestycji finansowych, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) budowa bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego,
- 2) dokonywanie bezpiecznych inwestycji finansowych,
- 3) podejmowanie działań zabezpieczających w obszarze ryzyka pojedynczej transakcji oraz ryzyka portfela,
- 3) działania organizacyjno-proceduralne.

Ryzyko płynności

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
- 2) podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej,
- 3) utrzymanie nadzorczych miar płynności.

Ryzyko stopy procentowej

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczania ryzyka bazowego oraz ryzyka przeszacowania,
- 2) podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej oraz dochodowego portfela kredytowego w celu wypracowania odpowiednich marż,
- 3) codzienna realizacja polityki stóp procentowych w procesie sprzedaży produktów bankowych.

Ryzyko operacyjne i ryzyko braku zgodności

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności w Banku jest ograniczanie ryzyka występowania strat operacyjnych, dążenie do ich minimalizowania.

Cele są realizowane poprzez zarządzanie ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) Określenie podstawowych procesów niezbędnych do zarządzania ryzykiem operacyjnym.
- 2) Prowadzenie i analiza rejestrów zdarzeń i strat z tytułu ryzyka operacyjnego (w tym zawarte są straty z tytułu ryzyka braku zgodności),
- 3) Opracowanie ogólnych zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasady identyfikacji, oceny, monitorowania, ograniczania ryzyka operacyjnego,
- 4) Zarządzanie kadrami,
- 5) Określenie docelowego profilu ryzyka operacyjnego, uwzględniającego skalę i profil ryzyka operacyjnego obciążającego Bank,
- 6) Zdefiniowanie tolerancji/apetytu banku na ryzyko operacyjne, w tym wartości progowe sum strat danej klasy zdarzeń w określonym horyzoncie czasowym, oraz określone działania, które bank będzie podejmował w przypadkach, gdy wartości te zostaną przekroczone,

- 7) Przyjęcie założeń dla systemu kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka operacyjnego.

Ryzyko kapitałowe

Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa odpowiednich funduszy własnych, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie adekwatnością kapitałową obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zwiększanie wysokości funduszy własnych,
- 2) zapewnienie odpowiedniego poziomu kapitałów Tier I, Tier podstawowy I i TIER II,
- 3) odpowiednie kształtowanie struktury bilansu Banku w celu utrzymania planowanego poziomu wymogów kapitałowych, dostosowanych do wymagań Rozporządzenia 575/2013 UE,
- 4) zarządzanie ryzykiem bankowym.

Ryzyko biznesowe

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem biznesowym jest utrzymywanie na akceptowalnym poziomie potencjalnych negatywnych konsekwencji finansowych wynikających z niekorzystnych zmian zachodzących w otoczeniu biznesowym, z podjęcia niekorzystnych decyzji, nieprawidłowego wprowadzenia podjętych decyzji lub braku podjęcia odpowiednich działań, które miałyby być odpowiedzią na zmiany zachodzące w otoczeniu biznesowym.

2) Struktura i organizacja odpowiedniej funkcji zarządzania ryzykiem, w tym informacji na temat jej uprawnień i zadań lub innych odpowiednich rozwiązań w tym względzie

Organizacja zarządzania ryzykiem jest oparta o podział zadań realizowany na trzech poziomach:

- 1) zarządzanie ryzykiem na pierwszym poziomie - bieżące zarządzanie ryzykiem przez wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku, zapewniające właściwe stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka i bieżące zapewnianie zgodności działania z obowiązującymi przepisami prawa, a także regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi;
- 2) zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie – zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych niezależnie od zarządzania na pierwszym poziomie, którą stanowi działanie: funkcję kontroli (ryzyka) - mającej za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem

w Banku, która obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji oraz zadania komórki ds. zgodności,

- 3) zarządzanie ryzykiem na trzecim poziomie - którą stanowi audyt wewnętrzny (merytoryczne komórki Systemu Ochrony Zrzeszenia).

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

- 1) Rada Nadzorcza,
- 2) Zarząd,
- 3) Komitet Kredytowy,
- 4) Zespół zarządzania ryzykami i analiz,
- 5) Stanowisko audytu wewnętrznego (merytoryczne komórki SOZ),
- 6) Pozostali pracownicy Banku.

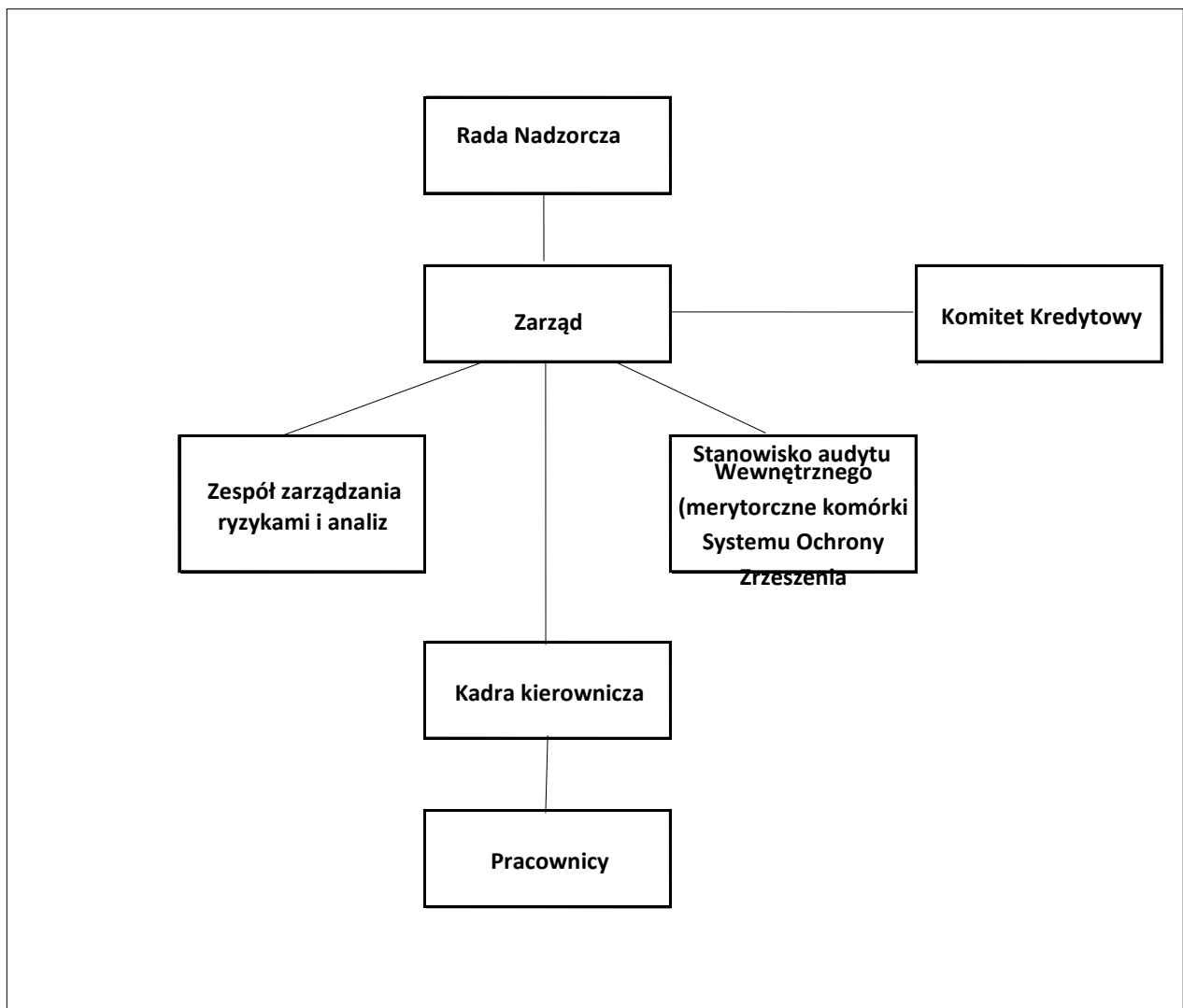
Do podstawowych zadań poszczególnych podmiotów systemu zarządzania ryzykiem należy:

- 1) **Rada Nadzorcza** dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Rada Nadzorcza zatwierdza ogólny poziom (profil) ryzyka Banku (apetyt na ryzyko) zawarty w Planie ekonomiczno-finansowym i w Strategii działania Banku. Rada Nadzorcza Banku nadzoruje funkcjonowanie obszarów technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego.
- 2) **Zarząd Banku** odpowiada za opracowanie i wdrożenie Strategii zarządzania ryzykiem, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne – dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Zarząd Banku zapewnia zarządzanie obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego w sposób poprawny i efektywny. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmują pełny zakres działalności Banku. Nadzór nad ryzykiem istotnym w banku sprawuje Prezes Zarządu. Za bieżącą pracę zespołu zarządzania ryzykami i analiz odpowiada Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych.
- 3) **Komitet Kredytowy** uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa „Regulamin działania Komitetu Kredytowego”.
- 4) **Zespół zarządzania ryzykami i analiz** monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania zespołu to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom i komórkom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank

ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami oraz szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

- 5) **Stanowisko audytu wewnętrznego** (merytoryczne komórki Systemu Ochrony Zrzeszenia) ma za zadanie kontrolę i ocenę skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Audyt dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzanych operacji bankowych z wewnętrznymi regulacjami Banku. Zadania audytu wewnętrznego Bank powierza na podstawie umowy ochrony Jednostce zarządzającej systemem ochrony.
- 6) **Pozostali pracownicy Banku** mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.

Schemat organizacji zarządzania ryzykiem w Banku:

3) Zakres i charakteru systemów raportowania i pomiaru ryzyka

Podstawę monitorowania procesu zarządzania ryzykiem w Banku stanowi formalnie ustanowiony system informacji zarządczej.

System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji na temat:

- 1) rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku;
- 2) profilu ryzyka;
- 3) stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych;
- 4) wyników testów warunków skrajnych;
- 5) skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem.

Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka Banku. Zakres oraz szczegółowość sprawozdań wewnętrznych są dostosowane do rodzaju raportowanego ryzyka oraz odbiorców informacji. Rzetelność, dokładność oraz aktualność dostarczanych informacji zapewnia wprowadzony w Banku system kontroli wewnętrznej. Raport wykorzystania norm i limitów przekładany jest w cyklach czasowych ustalonych w „Instrukcji funkcjonowania systemu informacji kierownictwa w Banku Spółdzielczym w Bartoszycach”.

Szczegółowe zasady działania systemu informacji zarządczej reguluje w Banku odrębna procedura; ponadto w regulacjach dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego został określony w sposób ogólny zakres informacji zarządczej z obszaru, którego dotyczy regulacja; szczegółowy wykaz sprawozdań zarządczych określa odrębna regulacja („Instrukcja funkcjonowania systemu informacji kierownictwa w Banku Spółdzielczym w Bartoszycach”).

4) Strategię w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka, a także strategią i procesy monitorowania stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających i czynników łagodzących ryzyko

Bank wprowadza odpowiednie do skali i złożoności działalności limity wewnętrzne ograniczające poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania Banku. Procedury wewnętrzne określają zasady ustalania i aktualizowania wysokości limitów oraz częstotliwości monitorowania ich przestrzegania i raportowania. Poziom limitów wewnętrznych jest dostosowany do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku. Analizy będące podstawą do określenia wysokości limitów wewnętrznych są sporządzane w formie pisemnej.

Bank określa wysokość limitów (w zależności od rodzaju ryzyka lub charakteru limitu) w oparciu o następujące przesłanki:

- 1) analizę historyczną stopnia wykorzystania limitu,
- 2) apetyt na ryzyko określony przez Radę Nadzorczą,

- 3) analizę wpływu zrealizowania się limitu w maksymalnej wysokości na sytuację finansową Banku,
- 4) wysokość ryzyka, którym jest obciążona pozycja objęta limitem.

Z zachowaniem limitów określonych w ustawie Prawo bankowe, Bank ustalił i weryfikuje wewnętrzne limity zaangażowania według kryteriów uwzględniających specyfikę ich działalności. Procedury wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem określają sytuacje, w których dopuszczalne jest przekroczenie limitów wewnętrznych, określają warunki akceptacji przekroczeń oraz sposób postępowania w przypadku przekroczenia limitów wewnętrznych.

Przyjęte rodzaje limitów wewnętrznych, dotyczących poszczególnych rodzajów ryzyka oraz ich wysokość zatwierdza Zarząd Banku i akceptuje Rada Nadzorcza.

Przekroczenia limitów wewnętrznych są monitorowane i poddawane szczegółowej analizie – zadania te wykonują komórki organizacyjne wskazane w procedurach szczegółowych dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Banku Spółdzielczego w Bartoszycach niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w Ujawnieniu są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko	Podpis
1. 24.06.2019 r.	Izabela Herman–Mozolewska	Prezes Zarządu
2. 24.06.2019 r.	Anna Stendera–Harasim	Wiceprezes Zarządu
3. 24.06.2019 r.	Aneta Zaleska	Wiceprezes Zarządu

Informacja na temat profilu ryzyka

W tabelarycznym zestawieniu wykazano poziom poszczególnych kluczowych wskaźników według stanu na dzień 31.12.2018r. wraz z wielkością ich wykorzystania.

Poniższe zestawienie obowiązujących w Banku limitów i norm obrazuje profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Bartoszycach. Na podstawie poniższych danych Zarząd oraz Rada Nadzorcza w ramach dokonywanej oceny poziomu ryzyka uznała go za akceptowalny.

Nazwa limitu	Wewnętrzna wysokość limitu	Wartość limitu wg stanu na dzień 31.12.2018r.	Stopień realizacji limitu
Ryzyko kredytowe			
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (CET1)	min 9,375%	24,74%	37,89%
Współczynnik kapitału Tier I	min 10,875%	24,74%	43,96%
Łączny współczynnik kapitałowy	min 12,875%	24,74%	52,04%
Kredyty i pożyczki - wg wartości bilansowej / Aktywa - wg wartości bilansowej	max 78%	60,17%	77,14%
Kredyty i pożyczki zagrożone - wg wartości nominalnej / Kredyty i pożyczki - wg wartości nominalnej	max 5%	1,42%	28,40%
Suma dużych zaangażowań (ekspozycji) w stosunku do funduszy własnych Banku	max 150%	102,09%	68,06%
Suma znacznych zaangażowań kapitałowych w relacji do funduszy własnych	max 50%	0,00%	0,00%
Wskaźniki struktury aktywów wg wartości bilansowej: Należności od podmiotów niefinansowych	max 75%	49,45%	65,93%

Wskaźniki struktury portfela kredytowego wg podmiotów: Udział kredytów i pożyczek udzielonych dla rolników indywidualnych w portfelu kredytowym - wg wartości nominalnej	max 85%	65,23%	76,74%
Wskaźniki struktury portfela kredytowego wg produktów: Udział kredytów obrotowych w portfelu kredytowym - wg wartości nominalnej [%]	max 50%	44,67%	89,34%
Wskaźniki koncentracji branżowej w zaangażowaniu branżowym ogółem: Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo	max 90%	73,47%	81,63%
Wskaźniki koncentracji tego samego rodzaju zabezpieczenia otrzymanego lub zabezpieczenia dostarczonego przez tego samego dostawcę: Hipoteka pozostała	max 80%	61,16%	76,45%
Wskaźniki ograniczające ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych: Udział detalicznych ekspozycji kredytowych w portfelu kredytowym wg wartości nominalnej	max 15%	5,06%	33,73%
Wskaźniki ograniczające ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych: Detaliczne ekspozycje kredytowe zagrożone – wg wartości nominalnej / detaliczne ekspozycje kredytowe ogółem – wg wartości nominalnej	max 3%	0,15%	5,00%
Wskaźniki struktury produktowej portfela detalicznych ekspozycji kredytowych – wg wartości nominalnej: Udział kredytów gotówkowych	max 99%	94,45%	95,40%

Ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie – wg wartości nominalnej / Kredyty i pożyczki – wg wartości nominalnej	max 80%	67,62%	84,53%
Ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie na nieruchomościach mieszkaniowych – wg wartości nominalnej / Kredyty i pożyczki – wg wartości nominalnej	max 7%	5,16%	73,71%
Ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie na nieruchomościach komercyjnych – wg wartości nominalnej / Kredyty i pożyczki – wg wartości nominalnej	max 73%	62,46%	85,56%
Ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie na nieruchomościach mieszkaniowych – zagrożone – wg wartości nominalnej / Kredyty i pożyczki – wg wartości nominalnej	max 0,03%	0,00%	0,00%
Ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie na nieruchomościach komercyjnych – zagrożone – wg wartości nominalnej / Kredyty i pożyczki – wg wartości nominalnej	max 2%	1,00%	50,00%
Ryzyko operacyjne			
Globalny limit strat	max 57.788,96 zł	117,67 zł	0,20%
Ryzyko płynności			
M1 Współczynnik udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem	informacyjny	0,34	-
M2 Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi	min 1,10	2,66	41,35%
Ryzyko stopy procentowej			
Względny współczynnik luki	max 13%	7,97%	61,31%

Ryzyko kapitalowe			
Udział kapitału wewnętrznego w funduszach własnych	max 62%	36,02%	58,10%